

## ESPECIAL 215 ANIVERSARI

Des de la seva fundació, el 1882, han desfilat per l'escenari del Fortuny de Reus tota classe d'espectacles. Des de 1919 l'edifici ha estat lligat a El Círcol

# El teatre modèlic

MERCHE CRESPO  
TARRAGONA

El Teatre Fortuny neix el novembre de 1882 impulsat pel nucli dirigent de la burgesia reusenca i motivat per la necessitat de dotar a Reus d'un teatre equiparable a les primeres ciutats catalanes.

El *Diari de Tarragona* del 5 d'octubre de 1882 feia referència a les obres de finalització de l'edifici: «Dicen los periódicos de Reus que el empresario del Teatro Principal de Barcelona, D. Adolfo Brugada, ha tomado en arriendo para la temporada que empezará a primeros de noviembre el nuevo Teatro Fortuny, de aquella ciudad, cuyas obras de construcción están tocando a su término».

## L'obertura

El 16 de novembre el teatre reusenc va aixecar el teló amb la representació de l'òpera *Faust*, de Gounod. L'actuació va anar a càrrec de la companyia italiana Cecili Sanmartí amb totes les localitats exhaurides. De fet, molts interessats no van trobar seient.

Així ho explicava el *Diari* del 18 de novembre de 1882: «Como era de esperar, atendidos el afán y vivos deseos con que hablan sido solicitadas las localidades, el expresado coliseo estaba materialmente lleno, pudiendo asegurarse que lo propio hubiera acontecido a haber reunido el local muchísima mayor capacidad, puesto que quedaron innumerables familias privadas de satisfacer su natural deseo y curiosidad de poder asistir a dicha función inaugural».

El *Diari* afegeix que abans de l'actuació de la companyia d'òpera, va tenir lloc l'acte d'inauguració amb «una velada musical y literaria en honor del eminente pintor Fortuny, la que consistió en una sinfonia titulada 'La inauguración', compuesta expresamente para aquel acto por el profesor D. Olivo Uliva; siguió después un himno a Fortuny,

cantado por los coros de la sociedad Centro de Lectura', letra de D. Mariano Foots; lectura de poesías, y terminando con un discurso inaugural pronunciado por D. Isidoro Frías, mereciendo repetidos aplausos».

## Tota classe d'espectacles

L'edifici del teatre va construir-se sota la direcció de l'arquitecte Francesc Blanc i el decorador Josep M. Puig que van seguir els gustos abarrocats de l'època. Els seus impulsors volien convertir el teatre en un edifici obert a tota la ciutat.

Des del punt de vista arquitectònic, destaca que segueix l'esquema del teatre convencional d'escenari a la italiana amb platea, tres

## El 16 de novembre de 1882 el teatre reusenc va aixecar el teló amb la representació de 'Faust'

pisos i espais de relació social com el vestíbul i l'escalinata.

Té tres plantes sobre un porxo que dona unitat al conjunt urbà i enllaça perfectament amb els dos edificis dels costats, la Casa Berengola i la Casa Suqué. És de composició simètrica en els buits sobre les verticals del porxo inferior.

En pocs anys assolí un gran protagonisme social, cultural i ciutadà: el seu nom i la seva fama de bon gust i qualitat artística eren coneguts arreu. Des de llavors el seu escenari ha acollit tota classe d'espectacles i gèneres, protagonitzats pels millors artistes, directors i companyies. Inclús es van realitzar projeccions cinematogràfiques.

## Propietat d'El Círcol

El teatre va viure diferents episodis depenent dels empresaris que el gestionaren. El va adquirir la Societat El Círcol, el 1919.

## Diari de Tarragona: Més de dos segles al costat de les institucions, empreses i entitats

Avui publiquem una nova entrega de la sèrie de pàgines especials amb motiu del nostre 215 aniversari. Continuem repassant la història de diverses institucions, entitats i empreses de la província a través del seu reflex en el *Diari*.

El nostre objectiu és mostrar com la història del mitjà de comunicació en actiu més antic d'Espanya ha corregut paral·lela a la d'aquestes entitats i institucions, en una simbiosi que demostra que el *Diari* sempre ha estat al costat de les seves gents.

El *Diari* es va imprimir per primera vegada el dimarts 1 de novembre de 1808 en plena Guerra del Francès. Amb la caiguda de Tarragona en mans dels inva-

sors, el *Diari* va deixar d'editar-se. No ressorgirà fins al 25 de setembre de 1820. Des de llavors el mitjà de comunicació líder de la província ha passat per diverses vicissituds, incloses diverses guerres, però les ha superat totes amb un enfocament clar: una informació de proximitat i qualitat, però sense oblidar una visió global de la resta de Catalunya, Espanya i el món.

El 1984 ho va adquirir la societat tarragonina Promicsa. Es compleixen, per tant, 40 anys d'aquesta última etapa i celebrem un doble aniversari, dels quals ens sentim profundament orgullosos.

El capítol d'avui està dedicat al Teatre Fortuny de Reus.

## 125 ANIVERSARI DE L'OBTURA

**Revista 47**  
**EL FORTUNY CONMEMORA SUS 125 AÑOS DE VIDA**

**Un pas més**

El Teatre Fortuny de Reus, amb els seus 125 anys, continua sent un dels espais més importants de la vida cultural de la ciutat. Aquesta revista commemora la seva llarga història i el seu paper en la vida social i artística de Reus.

**ALGUNOS DE LOS ROSTROS MÁS POPULARES QUE HAN DESFILADO POR SU ESCENARIO**

- 1886: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1900: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1904: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1906: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1908: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1910: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1912: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1914: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1916: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1918: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1920: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1922: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1924: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1926: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1928: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1930: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1932: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1934: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1936: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1938: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1940: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1942: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1944: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1946: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1948: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1950: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1952: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1954: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1956: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1958: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1960: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1962: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1964: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1966: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1968: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1970: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1972: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1974: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1976: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1978: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1980: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1982: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1984: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1986: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1988: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1990: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1992: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1994: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1996: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 1998: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 2000: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 2002: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 2004: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 2006: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 2008: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 2010: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 2012: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 2014: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 2016: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 2018: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 2020: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 2022: **Josep Masferrer**, actor i director.
- 2024: **Josep Masferrer**, actor i director.

**‘El principal activo del Fortuny siempre ha sido su público’**

El Teatre Fortuny de Reus, amb els seus 125 anys, continua sent un dels espais més importants de la vida cultural de la ciutat. Aquesta revista commemora la seva llarga història i el seu paper en la vida social i artística de Reus.

**LA SALUD DEL TEATRO**

El Teatre Fortuny de Reus, amb els seus 125 anys, continua sent un dels espais més importants de la vida cultural de la ciutat. Aquesta revista commemora la seva llarga història i el seu paper en la vida social i artística de Reus.

**LA CELEBRACIÓN**

El Teatre Fortuny de Reus, amb els seus 125 anys, continua sent un dels espais més importants de la vida cultural de la ciutat. Aquesta revista commemora la seva llarga història i el seu paper en la vida social i artística de Reus.

bre pue malida gos del dia 25 actuales os exist- diente e la para de su próximo lado en ausitoria y en la 1.ª de su ha- 9.ª y al ordi- nes pro- 1.ª de o-inter- do de la del ma- el plan- creto y atracción n á me- ue tanto esa del endo el duda

de los festejos, los Sres. D. Francisco Gumá y don Francisco Miguel y Badai.

**Leemos en el Diario de Reus:**

«Conforme estaba anunciado, en la noche de ayer verificóse en esta ciudad el solemne acto de la inauguración del nuevo Teatro Fortuny, cumpliéndose en todos sus detalles el programa publicado.

Como era de esperar, atendidos el afán y vivos deseos con que habían sido solicitadas las localidades, el expresado coliseo estaba materialmente lleno, pudiendo asegurarse que lo propio hubiera acontecido á haber reunido el local muchísima mayor capacidad, puesto que quedaron innumerables familias privadas de satisfacer su natural deseo y curiosidad de poder asistir á dicha función inaugural.

Antes de empezar la representación de la ópera «Faust», con la cual inauguró sus tareas la presente temporada la compañía lírico-dramática italiana, se procedió á la inauguración del nuevo teatro con una velada musical y literaria en honor del eminente pintor Fortuny, la que consistió en una sinfonia titulada «La inauguración», compuesta expresamente para aquel acto por el profesor D. Olivo Uliva; siguió después un himno «A Fortuny», cantado por los coros de la sociedad «Centro de lectura», letra de D. Mariano Foots; lectura de poesías, y terminando con un discurso inaugural pronunciado por D. Isidoro Frías, mereciendo repetidos aplausos: los coros por su precisión y ajuste y las poesías por su mérito y magnífica recitación.»

Parece que algunos comerciantes de Tortosa, por si ó en union del Ayuntamiento, piensan elevar una oposición al edificio, solicitando que se le

producto M. Brava acompaña instrumentos es como rantz la blico con lares.

Muy se hemos de miento de legráticos mentida dico de s Dándolo de la pob S. M.—J «Direc blación p espedien gona 13 «Perió Penitenc deslindar esta doct «Nunc Su Santic clemenci «Arche Siendo n yes indu

**A dalt, pàgines especials dedicades al 125 aniversari de l'obertura. Josep Maria Fargas, qui va ser director gerent del teatre entre els anys 1984 i 2006, destacava que el Fortuny havia aconseguit un gran protagonisme social, cultural i sobretot ciutadà.**

**A l'esquerra, pàgina del Diari dedicada a l'obertura del Fortuny.**

Aquesta entitat cultural i recreativa va ser constituïda a Reus el maig de 1852 per membres de famílies adinerades de la ciutat i des de la seva fundació ha estat un referent en la vida social, política, cultural i artística de Reus i comarca.

Sempre ha tingut per objectiu preservar el llegat històric i cultural i organitzar activitats d'interès general per la societat. Per aquesta raó, el 1919, l'entitat va adquirir el Teatre Fortuny, on va fixar la seva seu institucional.

El Círcol, actualment constituït com a Fundació, vol continuar col·laborant en el foment de la cultura i el coneixement, i des de 2020 està presidit per Patrícia Terradel·las. Per primer cop en la seva història una dona és nomenada presidenta de la institució centenària.

El seu edifici, situat a la Plaça Prim, declarat Bé Cultural d'Interès Nacional, és un referent a la ciutat i no solament a nivell ar-